

بررسی زمان انتظار و مدت اقامت بیماران در بخش فوریت‌های مرکز درمانی - آموزشی ولیعصر اراک در سال ۱۳۸۵

فرزانه گل آقایی^{۱*}، دکتر حسین سرمیدیان^۲، دکتر محمد رفیعی^۳، نازی نجات^۴

۱- مربی، کارشناس ارشد آموزش پرستاری، عضو هیئت علمی دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اراک

۲- استادیار، تخصصی بیماری‌های عفونی، عضو هیئت علمی گروه داخلی دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اراک

۳- استادیار، دکتری تخصصی آماری حیاتی، عضو هیئت علمی گروه پزشکی اجتماعی، دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اراک

۴- مربی، کارشناس ارشد آموزش پرستاری، عضو هیئت علمی دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اراک

تاریخ دریافت ۸۶/۹/۲۱، تاریخ پذیرش ۸۷/۳/۸

چکیده

مقدمه: انتظار اصلی جامعه از بخش‌های فوریت‌ها، ارائه مداخلات درمانی فوری و متناسب با شدت وضعیت بالینی مراجعه کنندگان می‌باشد. زمان انتظار و مدت اقامت مراجعه کنندگان در بخش فوریت‌ها یک عامل کلیدی در ارزیابی کیفیت مراقبت در بخش‌های فوریت‌هاست. این مطالعه با هدف تعیین زمان انتظار و مدت اقامت مراجعه کنندگان به فوریت‌ها برحسب شدت وضعیت بالینی در مرکز درمانی-آموزشی ولیعصر شهر اراک در سال ۱۳۸۵ صورت گرفت.

روش کار: این مطالعه تحلیلی مقطعی در دو مرحله صورت گرفت. در مرحله اول که از ۲۰ تا ۳۰ مرداد ۱۳۸۵ صورت گرفت، مراجعه کنندگان به بخش فوریت‌ها در نوبت کاری عصر توسط یک پرستار آموزش دیده و با تأیید پزشک عمومی مقیم فوریت‌ها، با استفاده از مقیاس سه دسته‌ای ارائه شده در دستور العمل معاونت سلامت وزارت بهداشت و درمان (۱۳۸۰) بر حسب شدت وضعیت بالینی دسته‌بندی شدند. همچنین زمان انتظار مراجعه کنندگان از ورود به فوریت‌ها تا معاینه توسط پزشک عمومی مقیم از طریق مشاهده و زمان سنجی ثبت شد. در مرحله دوم یک صد پرونده از بیماران دسته یک و دو، که جهت ارزیابی تخصصی در فوریت‌ها بستری شده بودند از نظر زمان اولین معاینه توسط متخصص و مدت اقامت در بخش فوریت‌ها مورد بررسی قرار گرفتند. میانگین زمان انتظار بیماران برحسب شدت وضعیت بالینی و تخصص اولین پزشک معاینه کننده با استفاده از آزمون تی و آنالیز واریانس و با در نظر گرفتن $\alpha=0/05$ تجزیه و تحلیل شد.

نتایج: در مدت ۶ هفته از بین ۱۹۶۳ مراجعه کننده در نوبت عصر، ۱۳۹۳ نفر (۷۱ درصد) از نظر شدت وضعیت بالینی در دسته سه یعنی بیماران سرپایی، ۱۷۹ نفر (۹/۱ درصد) در دسته یک یا بیماران فوری و ۳۹۱ نفر (۱۹/۹ درصد) در دسته دو یا بیماران سریع دسته‌بندی شدند. بررسی یک نمونه صدتایی از بیماران پذیرش شده در فوریت‌ها نشان داد که میانه زمان انتظار مراجعه کنندگان تا معاینه توسط پزشک عمومی مقیم ۵ دقیقه بوده است. میانه و میانگین زمان انتظار بیماران پذیرش شده در بخش فوریت‌ها تا معاینه توسط پزشک متخصص در دسته یک (n=۲۹) به ترتیب برابر با ۲۲۵ و ۲۶۲±۱۵۶ دقیقه و در دسته دو (n=۷۱) ۲۲۰ و ۲۲۷±۱۵۳ دقیقه بود. میانه و میانگین مدت اقامت بیماران پذیرش شده به ترتیب یک و دو روز بود. با استفاده از آزمون t، اختلاف معنی‌داری بین زمان انتظار بیماران تا معاینه توسط متخصص در دسته یک و دو مشاهده نشد.

نتیجه گیری: با توجه به طولانی بودن زمان انتظار تا معاینه متخصص، اجرای تریاژ بیماران در بخش فوریت‌ها ضروری به نظر می‌رسد. این امر مستلزم برنامه‌ریزی و سازماندهی لازم جهت اقامت متخصصین در مرکز درمانی-آموزشی و ارائه اقدامات تشخیصی در همه اوقات شبانه روز می‌باشد. با توجه به بخش عمده بیماران سرپایی استقرار یک درمانگاه عمومی شبانه روزی در مرکز، می‌تواند کاهش بار مراجعه به بخش فوریت‌ها را به دنبال داشته باشد.

واژگان کلیدی: بخش فوریت‌ها، زمان انتظار، مدت اقامت

* نویسنده مسئول: اراک، سردشت، دانشگاه علوم پزشکی اراک، دانشکده پرستاری و مامایی

Email:fgolaghaie@yahoo.com